

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till förmögenhetsskattelag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en förmögenhetsskattelag. Tillgångarna och skulderna skall värderas vid förmögenhetsbeskattningen, i det differentierade inkomstskattesystemet och vid fastighetsbeskattningen på det sätt som avses i förmögenhetsskattelagen.

Med undantag för föreslagna stadganden om värdering av tillgångar och vissa justeringar av teknisk natur motsvarar lagförslagets stadgandena i den nuvarande lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Principerna för värdering av företagstillgångar justeras sålunda att de värden som används vid beskattningen på ett bättre sätt än tidigare motsvarar gängse värden och samtidigt att om grunderna för

beräkningen i en vidare utsträckning än för närvarande stadgas på lagnivå.

Som grund för fastställandet av värdet av skog föreslås tillsvidare nettointäkten av skogsmark.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1993 och bör behandlas i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1993. Den skall första gången tillämpas vid förmögenhetsbeskattningen för 1993. Den nettoförmögenhet som ligger till grund för kapitalinkomsandelen av företagsinkomst beräknas redan vid inkomstbeskattningen för 1993 enligt de nya värderingsgrunderna.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget, ärendets beredning och de föreslagna ändringarna

1.1. Fastställandet av värdet av företags-tillgångar

I en skild regeringsproposition med förslag till en inkomstskattelag föreslås en differentiering av beskattningen av kapitalinkomst och förvärvsinkomst. Förvärvsinkomst beskattas liksom för närvarande enligt en progressiv skatteskala. Kapitalinkomsterna skall påföras en enhetlig skattesats på 25 procent. Skattesatsen för samfund skall motsvara skattesatsen för kapitalinkomster. Även den inkomst som en privat näringsidkare förvärvar av näringsverksamhet, resultatet av jordbruk för en jordbruksidkare, inkomstandelen för bolagsman i personbolag samt dividend som delägare i

aktiebolag förvärvar skall delas upp i en förvärvs- och kapitalinkomstandel.

Expertgruppen på basis av vilkens förslag (FM 1991:28) reformen har beretts ansåg det ändamålsenligt att fastställandet av kapitalinkomstandelen skulle ske genom att räkna ut avkastningen på företagstillgångarna, varvid förvärvsinkomstandelen skulle fastställas som den återstående delen. Beräkningen av avkastning på ett företags kapital förutsätter att det utöver avkastningsprocenten även fastställs en bas för beräkningen. Det centrala problemet utgörs härvid av värderingsprinciperna. Om beräkningsbasen är betydligt undervärderad blir kapitalinkomstandelen som beskattas enligt den proportionella skattesatsen fastställd till en alltför låg nivå. I princip skulle företags-tillgångarna kunna uppskattas till sitt gängse värde, men i praktiken är detta inte möjligt.

Reglerna som gäller värdering av tillgångar har varit kraft i närpå sina nuvarande former sedan slutet av 1960-talet. Vissa förnyelser gällande värdering av byggnader och mark gjordes i samband med totalskattereformen 1989 då man försökte närma sig de verkliga värdena av egendom. Huvudprincipen om värdering av tillgångar finns i 122 § gällande lag om skatt på inkomst och förmögenhet. Egendom uppskattas till det gängse värde som den hade vid skatteårets utgång i ägarens besittning. Med gängse värde avses egendomens sannolika överlåtelsepris. Eftersom principen om gängse värde av flera skäl inte kan tillämpas i praktiken uppskattas egendomsposterna schablonmässigt i förmögenhetsbeskattningen och av försiktighetsskäl ofta till ett värde som är betydligt lägre än det gängse värdet.

Expertgruppen som reformerat inkomstbeskattningen dryftade värderingen av tillgångar till det ursprungliga anskaffningsvärdet, det bokföringsmässiga värdet och till värden som används i förmögenhetsbeskattningen. Ett alternativ utgjordes av en kombination av dessa värderingsnivåer. Gruppen beslöt att föreslå att man vid beräkningen av avkastningen på kapital av förvaltningsmässiga skäl skulle stöda sig på de lösningar för beräkningen som finns i förmögenhetsbeskattningen.

Expertgruppen föreslog att beräkningsbasen för avkastningen på kapital för personbolag och aktiebolag fastställs enligt värderingsprinciperna för det matematiska värdet av företagsaktier vid tillämpningen av värderingsreglerna i förmögenhetsbeskattningen. Expertgruppen förutsatte dock att dessa principer justeras. Grunden för beräkningen av avkastningen på en privat näringsidkares och ett jordbruks kapital skall enligt expertgruppen fastställas så att skulderna inom näringen och jordbruket dragits av deras tillgångarna.

I propositionen föreslås att tillgångarna värderas på samma sätt både vid förmögenhetsbeskattningen och vid beräkningen av nettotillgångarna som utgör grunden för ett företags kapitalinkomstandel. Värderingsgrunderna skall även vara i stort sett lika för de olika företagsformerna, dvs. enskilda affärsföretag, personbolag och aktiebolag, och de skall även på ett bättre sätt än tidigare motsvara gängse värden.

Nettotillgångarna för en enskild affärs- och näringsidkare samt för sammanslutning och annat samfund än aktiebolag och andelslag

skall beräknas på sätt som avses i denna lag. Detaljerade bestämmelser för beräkningen av nettotillgångarna för ett aktiebolag skall ingå i finansministeriets beslut om grunderna för beskattningsvärdet av affärsaktier.

I propositionen föreslås att ett företags finansieringstillgångar vid inkomstbeskattningen skall uppskattas till anskaffningsutgiften eller till det nominella värdet, medan omsättnings- och investeringstillgångarna skall värderas till anskaffningsutgiften båda minskat med avdraget för värdenedgång. Ett företags anläggnings- tillgångar och sådana utgifter med långvarig verkan som har förmögenhetsvärde skall vid inkomstbeskattningen uppskattas till dess oavskrivna anskaffningsutgift. En fastighet uppskattas dock till sitt beskattningsvärde i det fall beskattningsvärdet är större än den oavskrivna delen av anskaffningsutgiften och värdepapper till sina sammanlagda beskattningsvärden i det fall detta värde är större än det sammanlagda bokföringsvärdet.

1.1.1. Beskattningsvärdet av aktier

Finansministeriet har hittills beslutat om de grunder som skall tillämpas vid fastställandet av det gängse värdet på värdepapper. Till sin ordalydelse gäller beslutet endast gängse värden av de värdepapper som fastställts av skatteenämnden, dvs. värdet av aktier i bostadsaktiebolag, andelar i bostads- och andra andelslag samt värdet av andra sådana värdepapper som skattestyrelsen inte fastställer.

Skattestyrelsen fastställer med stöd av be- myndigande i lag beskattningsvärdet av aktier i sådana aktiebolag vilkas aktiekapital vid utgången av kalenderåret före skatteåret utgjort minst en och en halv miljon mark. Skattestyrelsen fastställer även beskattningsvärdet av börsaktier fastän fastställande myndighet inte nämns i lagen. Det ingår inga övriga omnäm- nanden i lag om grunderna för fastställandet av beskattningsvärdet av aktier förutom ett som gäller börsaktier och enligt vilket det för börsaktier fastställs ett värde som understiger det gängse värdet.

Det maximala beloppet för värderingen har skrivits i lag sedan början av 1968. Det utgörs av det gängse värdet av egendomen med vilket avses det sannolika överlåtelsepriset.

En eventuell avvikelse mellan det gängse värdet och beskattningsvärdet och det faktum

att finansministeriets beslut om beräkningsgrunderna endast gäller värdet av värdepapper som fastställts av skattenämnden har förorsakat ovisshet och ibland t.o.m. misstankar om vidden av skattestyrelsens behörighet. Förväxlingen av begreppen är dock skenbar och grundar sig förmodligen på de ändringar i lagstiftningen genom vilka de uppgifter som gäller tillämpningen av skattelagstiftningen och som hört till finansministeriet på sin tid överfördes till ett nytt centralt ämbetsverk. De beräkningsgrunder som följer av finansministeriets beslut har med undantag för börsaktier tillämpats även vid beräkningen av alla de beslut om beskattningsvärden som fastställts av skattestyrelsen.

I propositionen föreslås att de mest centrala grunderna för fastställandet av beskattningsvärdet av aktier skall ingå i den föreslagna lagen i stället för att ingå i finansministeriets beslut när beskattningsvärdena är av större betydelse än tidigare vid fastställandet av nettotillgångarna som ligger som grund för kapitalinkomstandelen i ett företag. Sådana principer är beräkningsreglerna för det matematiska värdet av en aktie, för avkastnings- och målvärdet samt reglerna om fastställandet av högsta möjliga värde såväl som reglerna om vissa speciellsituationer. I finansministeriets beslut om grunderna för beskattningsvärdet av affärsaktier skall fortfarande ingå mera detaljerade beräkningsregler. Det tillämpas vid beräkningen av beskattningsvärdet av aktier vid beskattningen för 1993.

Om huvudprinciperna för fastställandet av värdet av aktier i bostadsaktiebolag och andelar i bostadsandelslag skall även stadgas i lag. Samtidigt skall reglerna bli enklare. Detaljerade beräkningsregler skall även i detta fall ingå i finansministeriets beslut som skall ges skilt för bostadsaktier och -andelar redan för beskattningen för innevarande år.

Det föreslås att stadgandena även ändras på så sätt att i regel endast fastställandet av de värderingsbeslut som berör aktier som noteras på börsen samt på den s.k. OTC-listan skall höra till skattestyrelsens behörighet. De grundar sig på marknadsvärdet liksom värdet av börsaktier gör även i dag, vilket ytterligare skulle höja värdet på de OTC-listade aktierna. Vid behov kan skattestyrelsen även överta fastställandet av värdet av annat börsnoterat värdepapper eller värdet av icke-börsnoterade

värdepapper. De sistnämnda beskattningsvärdena beräknas dock i regel i samband med verkställandet av beskattningen.

Vid en eventuell ändring av värdepappersmarknadslagen bör det dessutom övervägas huruvida behörigheten att fastställa beskattningsvärdet av värdepapper på den s.k. mäklarlistan kan överföras på skattestyrelsen.

Skattestyrelsen har hittills fastställt beskattningsvärdet av affärsaktier med hjälp av en särskild metod med förslag och fastställande, varvid såväl förslagen som besluten om beskattningsvärde har tryckts och publicerats. Det har dock inte gjorts något förslag om beskattningsvärdena av börsaktier. Då enligt propositionen i princip endast behörigheten att fastställa beskattningsvärdet av de offentligt noterade värdepappren förblir hos skattestyrelsen, är det ändamålsenligt att avstå från förfarandet redan av kostnadsmässiga skäl. Man har dock för avsikt att vid verkställandet av beskattningen sända de beräknade preliminära beskattningsvärdena av aktier till bolagen för granskning. Det nya förfarandet påminner om sändandet av preliminärt beskattningsbeslut för kännedom som för närvarande tillämpas vid beskattningen av löntagare och det föreligger inte något behov att stadga om detta förfarande.

Sökande av ändring i de beslut om beskattningsvärde som fattats av annan myndighet än skattestyrelsen skall liksom för närvarande vara möjlig i samband med ändringsökande rörande beskattning. Det har hittills inte heller varit möjligt att söka ändring i beslut om beskattningsvärde av offentligt noterade värdepapper. Ett tekniskt fel i värdet av en börsaktie kan vid behov korrigeras genom att beskattningsvärdet fastställs på nytt.

1.2. Fastställande av värdet av skog

I förslaget till inkomstskattelag föreslås en övergång från inkomstbeskattning på basis av den uppskattade genomsnittliga tillväxten av skog till beskattning av den verkliga inkomsten. Expertgruppen befattade sig inte med grunderna för värdering av skog. Arbetsgruppen för beskattning av inkomst av virkesförsäljning som fortsatte expertgruppens utredningsarbete (FM 1992:5) hann inte heller under en kort tidsfrist dryfta frågan ytterligare, men föreslog att det nuvarande förfarandet enligt areal

fortgår under en övergångsperiod.

För närvarande fastställs värdet av skog enligt den vid inkomstbeskattningen fastställda nettointäkten. Vid fastställandet av värdet används lägenhetsvisa skatteklassificeringsuppgifter för skogsmark som fastställts vid kommunvisa skatteklassificeringsförrättningar. Uppgifter om ändringar i fastighetsindelningen och i markanvändningsslaget uppdateras årligen. Arbetet sker manuellt på skattebyråerna.

Förvaltningsmässigt är det tungt att även för sådana skogsägare som inte beskattas enligt areal förnya skatteklassificeringarna och upprätthålla skatteklassificeringsuppgifter för fastställande av förmögenhetsskatt och skogsvårdsavgift. Man bör sträva efter att finna ett alternativ till den omfattande skatteklassificeringsverksamheten enligt vilket värdet av skog och skogsvårdsavgiften kan fastställas på ändamålsenliga grunder. Behovet av arealutredning som hänför sig till värdering av jordbrukstillgångar och fastställande av fastighetsskatt bör dock granskas före ändringen av värderingsgrunderna. Eftersom fastställandet av värdet av skog och skogsvårdsavgift vilka grundar sig på skatteklassificeringsuppgifterna inte kan frångås i detta skede, föreslås i propositionen att värdet av skog tillsvidare beräknas med hjälp av nettointäkten. Detta skall även utgöra grunden för fastställandet av skogsvårdsavgift.

Värdet av skog är inte av någon betydelse vid fastställandet av värdet av nettotillgångar för jordbruk eftersom skogen inte räknas som jordbrukstillgångar. Värdet av skog inverkar således inte i det nya inkomstskattesystemet på fördelningen av företagsinkomsten för jordbruk.

Andel i samfällad skog beskattas för närvarande som delägares förmögenhet. Enligt inkomstskattelagen utgörs samfällad skog av en särskild förmån som beskattas separat. Den sammanlagda beskattningsbara förmögenheten för den samfällda skogen beskattas således enligt den progressiva förmögenhetsskatteskalan. Eftersom ändringen av den skatterättsliga behandlingen inte är motiverad föreslås att samfällad skog befrias från förmögenhetsskatt. Samtidigt befrias även två andra samfällda förmåner från förmögenhetsskatt, nämligen skifteslag och fiskelag som heller hittills knappast har blivit beskattade vid förmögenhetsbe-

skattningen. Väglag är redan för närvarande fria från förmögenhetsskatt.

2. Ärendets beredning

Ärendet har beretts som tjänsteuppdrag.

3. Propositionens övriga innehåll

Förslaget till förmögenhetsskattelag är uppdelat i åtta kapitel. Det innehåller stadganden om lagens tillämpningsområde och om skattskyldighetens territoriella omfattning på förmögenhet, allmänna stadganden om skattskyldighet, skatteplikt för och värdering av tillgångar och stadganden om avdrag från tillgångar samt stadganden om fastställande och påförande av skatt samt stadganden om lagens ikraftträdande.

Vid beskattningen av en fysisk person föreslås det att sambeskattningen av makar och minderårigt barn bibehålls. Skatt skall liksom hittills påföras skilt för båda makarna och barnet i det förhållande vari de råder över förmögenheten.

Om beloppet av förmögenhetsskatt skall det enligt nuvarande praxis stadgas i en skild lag om skatteskalor. I propositionen föreslås inga ändringar i förmögenhetsskatteskalan och förmögenhetsskatteprocenten för samfund för 1993. Man skall dock uppge den s.k. skattesatslättningen.

4. Propositionens ekonomiska verkningar och anknytning till övriga propositioner

De föreslagna ändringarna i propositionen rörande värdering av företagstillgångar har en fast sammanknytning till reformen av kapital- och företagsbeskattningen och till de regeringsspropositioner med förslag till inkomstskattelag och lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet som berör denna reform och som ges samtidigt. De ekonomiska verkningarna har redogjorts för i regeringens proposition med förslag till inkomstskattelag.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1993.

DETALJMOTIVERING

1. Förmögenhetsskattelag

Kapitel 1. Lagens tillämpningsområde.

1 §. Lagens tillämpningsområde. På skattepliktig förmögenhet skall enligt nuvarande praxis betalas skatt till staten. Beräkningssättet för skattepliktig förmögenhet skall samtidigt ges uttryck i lagens första paragraf.

Om beskattning av begränsat skattskyldig stadgas vid sidan om denna lag även i lagen om begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Tillgångarna och skulderna i ett annat företag än aktiebolag värderas på det sätt som anges i denna lag då nettotillgångarna som utgör grunden för kapitalinkomstandelen av ett företag beräknas. Vid fastställandet av värdet av fastighet som ligger som grund för fastighetsskatten skall egendomen även värderas på det sätt som avses i denna lag.

Stadgandena om beskattningsförfarandet, förskottsuppbörden och skatteuppbörden stadgas liksom tidigare i vederbörande skilda lagar.

Kapitel 2. Skattskyldighetens territoriella omfattning

2 §. Allmän och begränsad skattskyldighet. Stadgandet motsvarar stadgandet i gällande lag om skatt på inkomst och förmögenhet till den del det berör beskattning av förmögenhet. Boende i Finland definieras i inkomstskattelagen till vilken det hänvisas i stadgandet.

3 §. Tillgångar i Finland. Vad gäller förteckningen över tillgångar motsvarar stadgandet gällande lagstiftning. Till förteckningen skall fogas det särskilda stadgandet om skatteplikt för här belägna tillgångar för diplomater och personer som tjänstgör vid internationella organisationer samt för personer som tjänstgör på ett finskt fartyg om vilket det för närvarande stadgas i 14 och 15 §§ lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

Kapitel 3. Allmänna stadganden om skattskyldigheten

4 §. Skattskyldighet för makar och minder-

åriga barn. Stadgandena om beskattning av makars och minderåriga barns förmögenhet ändras i princip inte. Sambeskattningen bibehålls och skatten fastställs liksom hittills skilt för varje familjemedlem i det förhållande var denna råder över förmögenheten. Beträffande definitionerna hänvisas även här till inkomstskattelagen.

5 §. Skattskyldighet för samfund och samfälliga förmåner. Samfund och samfälliga förmåner som avses i inkomstskattelagen och som beskattas som särskilda skattskyldiga erlägger förmögenhetsskatt liksom hittills. Ett samfund erlägger skatt enligt dess förmögenhetsskatteprocent och den samfälliga förmånen enligt den progressiva förmögenhetsskatteskalen. Största delen av samfunden är befriade från förmögenhetsskatt.

I förteckningen över de samfund som är fria från förmögenhetsskatt har medtagits alla de samfund som för närvarande är befriade från skatt enligt lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

Samfälliga förmåner som är fria från förmögenhetsskatt utgörs av samfällig skog, väglag, fiskelag och skifteslag. Samfällig skog, fiskelag och skifteslag föreslås i denna proposition bli befriade från förmögenhetsskatt. Väglag har hittills hört till förteckningen över de skattskyldiga som endast erlägger kommunalskatt och har sålunda även hittills varit fri från förmögenhetsskatt.

6 §. Skattskyldighet för dödsbon. Ett inhemskt dödsbo är enligt gällande praxis särskilt skattskyldig som erlägger förmögenhetsskatt enligt den progressiva skatteskalen liksom stadgas i 39 §. Ett dödsbo som bedriver näringsverksamhet beskattas emellertid som en sammanslutning efter de tre år som följer på det år då arvlåtaren avled och den beskattningsbara förmögenheten blir då beskattad som delägarnas förmögenhet på samma sätt som de övriga sammanslutningarnas förmögenhet.

7 §. Skattskyldighet för delägare i sammanslutning. Begreppet sammanslutning är det samma som i inkomstskattelagen. En sammanslutning är inte särskilt skattskyldig. Den beskattningsbara förmögenheten för en näringsammanslutning fördelas mellan delägarna för att beskattas enligt deras andelar av sammanslutningens förmögenhet.

Den skatterättsliga ställningen för en be-

skattningssammanslutning har vid inkomstbeskattningen föreslagits bli ändrad sålunda att räntor på lån inte längre dras av vid beräkningen av sammanslutningens inkomst. De ränteutgifter som hänför sig till sammanslutningens inkomst avdras däremot individuellt vid delägarnas inkomstbeskattning. På motsvarande sätt föreslås att enbart beskattningssammanslutningens tillgångar räknas vid förmögenhetsbeskattningen och att delägarna vid sin egen förmögenhetsbeskattning drar av sin andel av skulderna som hänför sig till sammanslutningens verksamhet.

8 §. Skattskyldigheten för andra än ägare. Till innehållet motsvarar detta stadgande 121 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Stycke 2 i den gällande paragrafen utgår som obehövligt eftersom det i sakligt hänseende ingår i stycke 1.

Kapitel 4. Skatteplikt för tillgångar

9 §. Skattepliktiga tillgångar. Stadgandet motsvarar 118 § 1 mom. och 119 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

10 §. Skattefria tillgångar. Till innehållet motsvarar stadgandet huvudsakligen 120 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. De telefonandelar som hör till hemlösoret föreslås bli skattefria tillgångar. Dessutom införs i punkt 1 ett omnämnande av konstföremål vilkas värde överstiger det sedvanliga och som undantag från huvudregeln utgör skattepliktiga tillgångar. Depositioner och masskuldebrevslån som avses i lagen om källskatt på ränteinkomst är fria från förmögenhetsskatt enligt stadgandena i sagda lag, men ett omnämnande av saken införs även i förmögenhetsskattelagen.

Kapitel 5. Värdering av tillgångarna

11 §. Gångse värde av egendom. Vid värderingen av tillgångar tillämpas liksom i gällande praxis principen om det gångse värdet av tillgångar. Med det gångse värdet avses liksom hittills förmögenhetens sannolika överlåtelsepris. Från det gångse värdet avviki om det finns ett uttryckligt stadgande i lag därom. Stadgandet föreslås bli ändrat sålunda att det gångse värdet på ett tydligare sätt än för närvarande utgörs av det maximala beloppet av värderingen.

Företagstillgångar

12 §. Företags nettotillgångar. Om basbegreppet, som används som grund för kapitalinkomstandelen av företagsinkomst, stadgas i en skild paragraf. Nettotillgångarna räknas ut genom att från ett företags skattepliktiga tillgångar dras av dess avdragbara skulder. I inkomstskattelagen stadgas därutöver om den verksamhet som inte beaktas vid uträkningen av nettotillgångarna för en privat rörelse- eller näringsidkare och sammanslutning. Nettotillgångarna räknas ut för företag som beskattas enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen för gårdsbruk eller inkomstskattelagen.

13 §. Värdet av företagstillgångar. I stadgandet som föreslås i stället för 123 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet definieras värderingsgrunderna för uträkningen av nettotillgångarna både för företagets tillgångar och skulder. Stadgandet innehåller specificeringar i värderingsgrunderna för tillgångar och det är även mera detaljerat än det nuvarande stadgandet. Vid uträknandet av företagstillgångar kan man avvika från de värden som används vid fastighetsbeskattningen.

En fordring som hör till finansieringstillgångarna värderas till sitt nominella värde från vilket har gjorts det avdrag för värdenedgång som avses i 17 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Andra finansieringstillgångar värderas till anskaffningsutgiften från vilken likaledes gjorts ovannämnda avdrag för värdenedgång. Ett företags omsättnings- och investeringstillgångar värderas till anskaffningsutgiften från vilken det gjorts ett avdrag för en eventuell nedgång av egendomens värde. Däremot görs inte någon undervärdering som enligt gällande lagstiftning är avdragbar. Anläggningstillgångarna och sådana utgifter med lång verkningstid som har förmögenhetsvärde värderas vid inkomstbeskattningen i princip till den del av anskaffningsutgiften som inte har avskrivits. I det fall att det schablonmässiga beskattningsvärdet vid inkomstbeskattningen är större än anskaffningsutgiften anses dock beskattningsvärdet som värdet av fastighet och värdepapper som utgör en del av anläggningstillgångarna. Värdepapper behandlas som en post.

Med utgifter med lång verkningstid avses utgifter med hjälp av vilka man strävar till att förvärva intäkter under mer än en räkenskaps-

period. Utgifterna motsvarar inte det ägda föremålet eller en immateriell rättighet. Sådana utgifter med lång verkningstid är exempelvis utgifter för forskningsarbete, utgifter för grundande och organisering, utgifter för utbildning, oöverlåtbara anslutningsavgifter, anskaffningsvärdet för s.k. goodwill samt utgifter för grundreparation av hyreslägenhet. På samma sätt som vid beräkningen av nettotillgångarna för ett aktiebolag skall det även vid beräkningen av nettotillgångarna för en enskild näringsidkare och sammanslutning avgöras huruvida en utgift med långvarig verkan har förmögenhetsvärde.

Enligt gällande lag om skatt på inkomst och förmögenhet värderas fastigheter och värdepapper till deras beskattningsvärde vid förmögenhetsbeskattningen.

I paragrafen stadgas även om fastställandet av värdet av skulder. Värdet av skuld som är bunden till index eller till någon annan motsvarande grund kan även vara lägre än det nominella värdet.

Förmögenhet för en gårdsbruksenhet

14 §. Värdet av skog. Som grund för beräkningen av värdet av skog föreslås nettointäkten av skogsmark. De på arealen baserade skattefriheterna sänker därmed inte värdet av skogen, dvs. samma beräkningsgrund tillämpas oberoende av beskattningssystemet av inkomst av skogsbruk.

15 §. Värdet av jordbruksjord. Stadgandet motsvarar 124 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

16 §. Värdet av en byggnadsplats på en gårdsbruksenhet. Stadgandet motsvarar 126 § 1 och 2 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

17 §. Värdet av förmån på en gårdsbruksenhet. Stadgandet motsvarar 126 § 3 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

18 §. Värdet av bostadsbyggnad på en gårdsbruksenhet. Stadgandet motsvarar 127 § 1 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

19 §. Värdet av produktionsbyggnad inom jord- eller skogsbruket. Stadgandet motsvarar 127 § 2 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Med produktionsbyggnad inom jord- eller skogsbruket avses byggnad som används i jord- eller skogsbruket.

20 §. Värdet av maskiner och anordningar inom jordbruket. Stadgandet motsvarar 128 § 1 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

21 §. Värdet av husdjur. Till innehållet motsvarar stadgandet 128 § 2 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

Annan fastighet

22 §. Värdet av annan fastighet. Stadgandet motsvarar 129 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

23 §. Värdet av annan fastighets mark. Stadgandet motsvarar 130 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Namnet på det beslut som skattestyrelsen givit i frågan skall nämnas i paragrafen.

24 §. Värdet av annan byggnad och konstruktion. Till innehållet motsvarar stadgandet 131 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Stadgandet justeras tekniskt på det sättet att finansministeriets beslut om mera detaljerade värderingsgrunder för byggnader och konstruktioner namnges i paragrafen. I stycke 2 avses lagerbyggnad liksom för tillfället och i stycke 3 lagerkonstruktion.

25 §. Beskattningsvärdet av fastighet. Stadgandet motsvarar 132 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

Värdepapper och fordringar

26 §. Värdet av offentligt noterade aktier. Värdet av börsaktier och aktier på den s.k. OTC-listan som föreslås bli likvärdiga med börsaktier bestäms av skattestyrelsen enligt det verkliga marknadspriset. Beskattningsvärdet skall liksom hittills för börsaktiernas del utgöras av 70 procent av marknadspriset. Det har även föreslagits att lagen om stämpelskatt skall ändras för dessa aktiers del sålunda att stämpelskatt inte uppbärs vid försäljning av sagda aktier.

Skattestyrelsen fastställer vid behov även beskattningsvärdet av annat värdepapper. Det kan i princip även gälla icke-börsnoterade värdepapper. Dessa andra värdepapper, exempelvis börsnoterade teckningsrätter och optioner, värderas enligt 11 § i propositionen till deras gängse värde.

27 §. Beskattningsvärdet av andra aktier. I lagen ingår huvudprinciperna för beräkningen

av det matematiska värdet av en aktie, dess avkastnings- samt målvärde liksom även stadgandet om maximibeloppet för ändringen och stadganden om vissa specialsituationer. Med undantag för vissa förenklningar i den tekniska beräkningen förblir stadgandena för övrigt till innehållet lika som för tillfället, men den räntefot som används vid beräkningen av avkastningsvärdet föreslås bli stadgad så att den motsvarar avkastningsprocenten på kapital vid inkomstbeskattningen. Den avkastning som beräknats enligt det sätt som avses i stadgandet kapitaliseras således enligt en räntesats på 15 procent. Finansministeriets beslut innehåller detaljer som behövs för beräkningar som utförs efter detta. Förslagsutkastet har bifogats till denna proposition.

28 §. Beskattningsvärdet av bostadsaktier och andelar. Grunderna för beskattningsvärdet av aktier i bostads- och fastighetsaktiebolag liksom även andelar i bostadsandelsslag föreslås bli förenklade. Beskattningsvärdet av en aktie eller en andel fastställs på basis av beskattningsvärdet av fastigheter som räknats ut schablommässigt och som ingår i bolagets bokslut för året före skatteåret. Detaljerna för beräkningen ingår i ett beslut av finansministeriet om grunderna för beskattningsvärdet av bostadsaktier som redan skall tillämpas vid beskattningen för innevarande år.

29 §. Beskattningsvärdet av andelar i andelsslag. Stadgandet om fastställandet av värdet av andel i andelsslag motsvarar de stadganden som för närvarande ingår i finansministeriets beslut.

30 §. Värdet av utländska fordringar. Utländska fordringar uppskattas i princip som för närvarande. Värderingsprinciperna för skulder i utländsk valuta motsvarar principerna för värderingen av fordringar.

31 §. Värdet av fordringar. En fordran uppsätts i regel till sitt nominella värde. Obligationer, debenturer och andra masskuldebrev uppskattas till deras gängse värde.

Rättigheter för viss tid

32 §. Värdet av nyttjanderätt. Stadgandet motsvarar 138 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

33 §. Värdet av förmån för vissa år. Stadgandet motsvarar 139 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

Kapitel 6. Avdrag från tillgångarna

34 §. Skulder. Stadgandet motsvarar med vissa kompletteringar 141 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Om värdering av skulder stadgas i 13 § som gäller värdering av företagstillgångar.

35 §. En begränsat skattskyldigs skulder. Stadgandet motsvarar 142 § 1 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

36 §. Lån som jämställs med eget kapital. Stadgandet motsvarar till innehållet 142 § 2 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Avsikten med stadgandet är inte att ändra den skatterättsliga behandlingen av räntor på lån. Regleringen om frågan i inkomstskattelagen utreds senare.

37 §. Make- och barnavdrag. Stadgandet motsvarar 143 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. På grund av försörjning av fosterbarn beviljas barnavdrag vid förmögenhetsbeskattningen liksom för närvarande fastän sambeskattning vid förmögenhetsbeskattningen inte sker mellan barn och fosterföräldrar.

38 §. Avdrag för egen bostad. För verkningarnas del motsvarar stadgandet 140 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Efter övergången till fastighetsbeskattningen är det inte längre nödvändigt att sänka värdet av egen bostad vid förmögenhetsbeskattningen.

Kapitel 7. Fastställande och påförande av skatt

39 §. Skattens belopp och påförande av skatt. Stadgandet motsvarar i sakligt hänseende det som stadgas i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. I propositionenes 2 § ingår huvudregeln om sambeskattning av makar och minderårigt barn. Om skattens belopp stadgas i en lag om skatteskalor som ges skilt årligen.

40 §. Undvikande av dubbelbeskattningen. Stadgandet motsvarar det som är stadgat i 157 och 158 §§ lagen om skatt på inkomst och förmögenhet.

Kapitel 8. Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

41 och 42 §§. Ikraftträdande. Övergångsskedet. Förmögenhetsskattelagen avses träda i kraft vid ingången av 1993. Lagen skall första gången tillämpas vid förmögenhetsbeskattning-

en för sagda år. Vid beskattningen för 1993 tillämpas de nya värderingsgrunderna vid beräkningen av företags nettotillgångar i syfte att skilja åt kapitalinkomstandelen. I stället för att nettotillgångarna för föregående år skulle utgöra grunden för kapitalinkomstandelen för en privat närinsidkare och yrkesutövare samt för en sammanslutning liksom sker i fortsättningen, utgör nettotillgångarna för skatteåret grund vid inkomstbeskattningen för 1993 i enlighet med förslaget till stadgande i inkomstskattelagen. Beskattningsvärdet av aktie i aktiebolag för 1993 beräknas även enligt nya grunder.

Hänvisningarna i annan lagstiftning till egenom, förmögenhet eller skatt som uppbärs på dem avser denna lag respektive inkomstskattelagen.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Finansministeriets beslut om de grunder enligt vilka värdet på vissa värdepapper fastställs förnyas och indelas i två skilda beslut om affärs- respektive bostadsaktier. De träder i

kraft vid ingången av 1993. Vid beräkningen av värdet av aktier i bostads- och fastighetsaktiebolag och andelar i bostadsandelslag vid förmögenhetsbeskattningen för innevarande år skall beslutet om grunderna för beskattningsvärdet av bostadsaktier tillämpas. Beslutet om grunderna för beskattningsvärdet av affärsaktier tillämpas vid beräkningen av beskattningsvärdet av affärsaktier vid förmögenhetsbeskattningen för 1993.

3. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1993. Lagen tillämpas första gången vid förmögenhetsbeskattningen för 1993. Vid beräkningen av företags nettotillgångar som görs i syfte att fastställa kapitalinkomstandelen används vid beskattningen för 1993 de värderingsgrunder för förmögenhet som fastställts för 1993.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Förmögenhetsskattelag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Lagens tillämpningsområde

1 §

Lagens tillämpningsområde

På beskattningsbar förmögenhet skall betalas förmögenhetsskatt till staten i enlighet med denna lag. Den beskattningsbara förmögenheten fås när de nedan stadgade avdragen görs från de skattepliktiga tillgångarna.

På beskattning av en begränsat skattskyldigs förmögenhet tillämpas utöver denna lag vad som stadgas särskilt.

Vid beräkandet av den nettoförmögenhet som ligger till grund för kapitalinkomstandelen av företagsinkomst enligt inkomstskattelagen (/) samt vid fastställandet av värdet av en fastighet som ligger till grund för fastighets-

skatt värderas egendomen på det sätt som avses i denna lag.

Om beskattningsförfarandet, förskottsuppbörden och skatteuppbörden stadgas särskilt.

2 kap.

Skattskyldighetens territoriella omfattning

2 §

Allmän och begränsad skattskyldighet

Skyldiga att betala skatt på förmögenhet är
1) personer som vid utgången av skatteåret har varit bosatta i Finland samt inhemska samfund, dödsbon och samfälliga förmåner för tillgångar här och annorstädes (*allmän skattskyldighet*),

2) personer som vid utgången av skatteåret inte har varit bosatta i Finland samt utländska

samfund för tillgångar här (*begränsad skattskyldighet*), dock inte för obligationer, debenturer, andra masskuldebrevslån eller sådana till Finland utomlands upptagna lån som inte skall betraktas som låntagarens med eget kapital jämförbara kapitalplaceringar eller för medel som deponerats i banker eller andra penninginstitut, ej heller för kontofordringar som uppkommit vid utrikeshandel.

I inkomstskattelagen stadgas när en person skall anses vara bosatt i Finland.

3 §

Tillgångar i Finland

Tillgångar i Finland är bland annat

1) fastigheter som är belägna här och sådana byggnader, konstruktioner eller andra inrättningar på annans mark som jämte besittningssrätten till marken kan överlåtas till tredje person utan att markägaren hörs,

2) egendom, rättigheter eller förmåner som tillhör en rörelse som bedrivs eller ett yrke som utövas här,

3) aktier i finska aktiebolag, andelar i finska andelslag eller andra samfund samt andelar i finska sammanslutningars och samfällda förmåners tillgångar,

4) fordringar, då gäldenären är en i Finland bosatt person eller ett finskt samfund, en finsk sammanslutning eller samfällid förmån eller ett finskt dödsbo,

5) egendom eller rättigheter på vilka royalty, licensavgift eller andra med dem jämförbara gottgörelser grundar sig, då de används i näringsverksamhet här eller då den som är skyldig att betala gottgörelsen är en i Finland bosatt person eller ett finskt samfund, en finsk sammanslutning eller samfällid förmån eller ett finskt dödsbo.

De som avses i 12 § inkomstskattelagen är skyldiga att betala förmögenhetsskatt endast för fastigheter som är belägna här, för tillgångar som hör till näringsverksamhet som de bedriver här, för aktier i finska aktiebolag och andelar i finska andelslag samt för sina andelar i finska sammanslutningars och samfällida förmåners tillgångar.

De som avses i 13 § inkomstskattelagen är skyldiga att betala förmögenhetsskatt endast för tillgångar ombord på ett finskt fartyg eller ett fartyg som enligt nämnda paragraf kan jämföras med ett finskt fartyg samt för tillgångar här.

3 kap.

Allmänna stadganden om skattskyldigheten

4 §

Skattskyldighet för makar och minderåriga barn

Makar beskattas på grund av sin sammanlagda förmögenhet i det förhållande vari de råder över den. Som vardera makens andel av den skatt som bestäms på basis av den sammanlagda beskattningsbara förmögenheten anses en del som motsvarar förhållandet mellan dennes förmögenhet och den sammanlagda förmögenheten.

Skatten på ett minderårigt barns förmögenhet bestäms så, att barnets beskattningsbara förmögenhet fogas till föräldrarnas i 1 mom. avsedda sammanlagda förmögenhet, och som barnets andel av skatten på den sammanlagda förmögenheten anses den skatt som återstår när skatten för barnets föräldrar har dragits av.

Tillämpas inte på ett barns föräldrar stadgandena om makar i inkomstskattelagen eller har endast den ena av föräldrarna under skatteåret försörjt barnet, läggs vid uträkningen av skatten barnets beskattningsbara förmögenhet till den beskattningsbara förmögenheten för den av föräldrarna som skall anses ha försörjt barnet.

I denna lag avses med *make och minderårigt barn* vad som stadgas i 7 och 8 §§ inkomstskattelagen. På fosterbarn tillämpas dock inte stadgandena om sambeskattnings av föräldrars och barns förmögenhet.

5 §

Skattskyldighet för samfund och samfällida förmåner

Samfund och samfällida förmåner som avses i inkomstskattelagen beskattas som särskilda skattskyldiga.

Fria från förmögenhetsskatt är

1) de samfund som nämns i 20—22 §§ inkomstskattelagen,

2) sparbankerna, hypoteksföreningarna, bankernas säkerhetsfonder samt de utländska kreditinstituten för den del av förmögenheten som används för ett i Finland beläget filialkontors verksamhet,

3) inhemska aktiebolag, andelslag och andra samfund vars aktieägares eller medlemmars andelar i samfundet är skattepliktiga tillgångar för dem,

4) samfällda skogar, fiskelag, skifteslag och väglag.

6 §

Skattskyldighet för dödsbon

Inhemska dödsbon som avses i 16 § inkomstskattelagen beskattas som särskilda skattskyldiga. Ett inhemskt dödsbo som bedriver affärsverksamhet beskattas som en särskild skattskyldig för tre år efter det år då arvlåtaren avled och därefter som en sammanslutning.

På en under skatteåret avliden persons dödsbo tillämpas de stadganden som skulle ha tillämpats på den avlidne.

7 §

Skattskyldighet för delägare i sammanslutning

En sammanslutning som avses i 4 § inkomstskattelagen är inte särskilt skattskyldig.

Den beskattningsbara förmögenheten som fastställs för en *näringsammanslutning* fördelas mellan delägarna i sammanslutningen för att beskattas enligt deras andelar av sammanslutningens förmögenhet. Den del av sammanslutningens skulder som överstiger dess tillgångar fördelas på delägarna i proportion till deras andelar i sammanslutningen för att beaktas vid deras förmögenhetsbeskattning.

En *beskattningssammanslutnings* tillgångar fördelas mellan delägarna i sammanslutningen för att beskattas enligt deras andelar av sammanslutningens tillgångar.

8 §

Skattskyldigheten för andra än ägare

Som likställd med ägare anses

1) innehavare av fast egendom som har ständig besittningsrätt till egendomen,

2) en efterlevande make som på grund av inbördes testamente eller annars har rätt att för sin livstid få avkastningen av egendom beträffande vilken äganderätten har tillfallit hans bröstarvinge.

Har någon i annat fall rätt till avkastningen av en annans egendom, räknas egendomens värde i enlighet med vad som anses skäligt helt eller delvis, dock minst i den omfattning som

nämns i 32 §, som tillgångar för den som är berättigad till avkastningen och till övriga delar som tillgångar för ägaren.

4 kap.

Skatteplikt för tillgångar

9 §

Skattepliktiga tillgångar

Som *skattepliktiga tillgångar* anses den i pengar uppskattbara egendom som den skattskyldige har vid skatteårets utgång med nedan stadgade undantag.

Skattepliktiga tillgångar är bland annat

1) besittnings- eller nyttjanderätt till fastighet på obegränsad tid eller på livstid eller viss tid, rätt till skogsavverkning och annan rätt att utnyttja någon annans fastighet,

2) rätt till livränta och pension samt rätt till avkastning av fastighet och annan sådan förmån, om rättigheten är avsedd att gälla under den därtill berättigades livstid eller under viss tid, varav vid skatteårets utgång minst fem år återstår, till den del rättighetens årsavkastning överstiger 2 500 mark,

3) immateriella rättigheter som förvärvats mot vederlag och kan överlåtas separat, såsom patenträtt samt rätt till litterärt eller konstnärligt alster, fotografi och varumärke,

4) rätt till vattenkraften i strömfall som är utbyggt eller under utbyggnad.

10 §

Skattefria tillgångar

Skattepliktiga tillgångar är inte

1) bohag och annat lösöre som är avsett enbart för den skattskyldiges och hans familjs personliga bruk, aktier, andelsbrev eller medlemsböcker i telefonsamfund inberäknade, motorcyklar och motorbåtar, segelbåtar och andra med dem jämförliga föremål samt smycken och konst- och värdeföremål vilkas värde överstiger det sedvanliga är dock skattepliktiga tillgångar,

2) hyres-, lego- eller annan därmed jämförbar rätt till bostad, inte heller rätt till bostads- eller annan förmån som republikens president får av staten för sitt ämbetsuppdrag,

3) rätt till lagstadgad pension eller sådan rätt till pension eller annan förmån som grundar sig på den skattskyldiges eller makens eller föräldrarnas tidigare tjänste- eller arbetsförhållande

eller på försäkring i samband därmed eller som har beviljats som ersättning för personskada eller grundar sig på lagstiftningen om skada, ådragen i militärtjänst eller på olycksfalls- eller sjukförsäkring,

4) sytning,

5) rätt till understöd, som den som på grund av söndring i äktenskapet fortgående lever åtskild från sin make eller som en frånskild make enligt förpliktelse på bestämda tider får av den andra maken,

6) rätt till barnbidrag eller någon annan lagstadgad förmån,

7) rättigheter som träder i kraft när ett suspensivt villkor uppfylls och sådana rättigheter som den skattskyldige först längre fram kan utnyttja, till exempel rätt till egendom av vilken någon annan tills vidare åtnjuter avkastningen, om inte något annat stadgas i denna lag,

8) andel i ett sådant inhemskt dödsbos tillgångar som skall beskattas som särskild skattskyldig eller i tillgångarna i en samfällid förmån samt i utländska sammanslutningars och utländska dödsbons tillgångar i Finland,

9) fasta anläggningar och ledbommar som hör till en flottningssammanslutnings led samt övriga konstruktioner och anläggningar som nämns i flottningsslagan,

10) husdjur som den skattskyldige håller för sin jordbruksproduktion och produkter som erhållits från det jordbruk som han bedriver samt utsäde, gödselmedel, kraftfoder och övriga dylika förnödenheter som anskaffats för detta ändamål, ej heller renar som den skattskyldige håller för renskötsel,

11) rättigheter som baserar sig på ett besittningsavtal som avses i 98 § 1 mom. jordanskaffningslagen (396/45), 68 § jorddispositionslagen (353/58) eller 7 a och 13 §§ lagen om renskötseligheter,

12) rätt till vattenkraften i strömfall som inte är utbyggt eller under utbyggnad,

13) andel i Nordiska Investeringsbankens tillgångar,

14) en personalfondsmedlems rätt till fondens tillgångar,

15) andel i Nordiska miljöfinansieringsbolagets tillgångar,

16) en sådan deposition av en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo som avses i 33 § 2 mom. inkomstskattelagen samt en deposition och masskuldebrev som avses i lagen om källskatt på ränteinkomst.

5 kap.

Värdering av tillgångarna

11 §

Gångse värde av egendom

Egendom som hör till tillgångarna uppskattas till högst det gångse värde som den hade vid skatteårets utgång i ägarens besittning och på den ort där den fanns. Med gångse värde avses egendomens sannolika överlåtelsepris.

Företagstillgångar

12 §

Företags nettotillgångar

Ett företags nettotillgångar är den återstod som fås då ett företags skulder dras av från dess skattepliktiga tillgångar.

13 §

Värdet av företagstillgångar

När ett företags skattepliktiga tillgångar räknas ut anses som

1) värdet av fordringar som hör till *finansieringstillgångarna* det nominella värdet och som värdet av andra finansieringstillgångar anskaffningsutgiften för dem, från vilka båda har gjorts avdrag för värdenedgång som avses i 17 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet,

2) värdet av *omsättningstillgångarna* anskaffningsutgiften för dem, från vilken har gjorts det avdrag för värdenedgång som avses i 28 § 1 mom. lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet,

3) värdet av *investeringstillgångarna* det sammanlagda beloppet av anskaffningsutgiften och uppskrivningar, från vilket har gjorts det avdrag för värdenedgång som avses i 29 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet,

4) värdet av *anläggningstillgångarna samt sådana utgifter med lång verkningstid som har förmögenhetsvärde* den del av anskaffningsutgiften som inte har avskrivits vid inkomstbeskattningen vid skatteårets utgång, värdet av en fastighet, byggnad eller konstruktion anses dock beskattningsvärdet uträknat så som stadgas nedan, om beskattningsvärdet är större än den oavskrivna anskaffningsutgiften och som

värdet av värdepapper deras sammanlagda beskattningsvärde fastställt enligt 26 och 27 §§, om beskattningsvärdet är större än den sammanlagda oavskrivna anskaffningsutgiften för värdepappren.

Skulder värderas till det nominella värdet när ett företags nettotillgångar räknas ut. Om skulden har bundits till index eller till någon annan jämförelsegrund, anses som dess värde ett värde som motsvarar den förändrade jämförelsegrundens.

Värdet av skulder som avses i 34 § 1 mom. 2 punkten bestäms enligt värderingsgrunden för motsvarande rätt. En räntefri skuld värderas som en räntefri fordran enligt 31 § och en skuld i utländsk valuta som en fordran i utländsk valuta enligt 30 §.

Gårdsbruksenhets förmögenhet

14 §

Värdet av skog

Som värde av skog anses nettointäkten av skogen multiplicerad med talet 10.

Om värdet av ett skogsbestånd väsentligt avviker från medelvärdet av likartade skogsmarkens skogsbestånd i samma kommun, skall värdet av skogen, som uträknats på ovan nämnt sätt, höjas eller sänkas enligt prövning. Till skog räknas mark och trädbestånd.

15 §

Värdet av jordbruksjord

Som värde av jordbruksjord och dess växtbestånd anses jordbruksjordens genomsnittliga årliga avkastning multiplicerad med sju. Till jordbruksjord räknas åker, trädgård, naturäng och naturbete.

Skattestyrelsen fastställer årligen kommunvis den genomsnittliga årliga avkastningen per hektar åker så att ändringen av denna avkastning i jämförelse med den senast fastställda genomsnittliga årliga avkastningen motsvarar förändringen i konsumentprisindexet från september året före skatteåret till september under skatteåret.

Om det, på grund av att kommunindelningen har ändrats under skatteåret, finns skillnader mellan de senast fastställda genomsnittliga årliga avkastningarna i kommunens olika delar, anses som den senast fastställda genomsnittliga

årliga avkastningen för åker ett i förhållande till avkastningsarealerna vägt medeltal.

Som genomsnittlig årlig avkastning för trädgård anses 150 procent och som genomsnittlig årlig avkastning för naturäng och naturbete 35 procent av den för åker fastställda genomsnittliga årliga avkastningen.

Värdet av täckdikad jordbruksjord ökas med ett av skattestyrelsen årligen per hektar fastställt tilläggsvärde. Detta täckdikningstillägg fastställs så att ändringen av tillägget i jämförelse med det senast fastställda täckdikningstillägget motsvarar förändringen i konsumentprisindexet från september året före skatteåret till september under skatteåret.

16 §

Värdet av en byggnadsplats på en gårdsbruksenhet

Det gängse värdet av byggnadsplatsen för en gårdsbruksenhets produktionsbyggnad, vari inbegrips marken under byggnaden samt gårdsp lanen i dess omedelbara närhet, bestäms genom att det beskattningsvärde som med stöd av 15 § fastställts för jordbruksjord av motsvarande storlek multipliceras med talet 4.

Värdet av byggnadsplatsen för en gårdsbruksenhets bostadsbyggnad bestäms med iakttagande av 23 §.

17 §

Värdet av förmån på en gårdsbruksenhet

Stenbrott, grus-, ler- och torvtäkt eller annan förmån som hör till engårdsbruksenhet och som nyttjas för annat än jord- eller skogsbrukets eget behov värderas till det kapitalvärde som förmånen beräknas ha vid utgången av skatteåret med hänsyn till nettoinkomsten därav, den tid förmånen sannolikt kan utnyttjas och en räntesats om 8 procent.

18 §

Värdet av bostadsbyggnaden på en gårdsbruksenhet

Värdet av bostadsbyggnaden på en gårdsbruksenhet fastställs med iakttagande av 24 §.

19 §

Värdet av en produktionsbyggnad inom jord- eller skogsbruket

Som värde av en produktionsbyggnad eller

konstruktion som hör till jord- eller skogsbruket anses den del av byggnadens och konstruktionens anskaffningsutgift som vid skatteårets utgång inte har avskrivits vid inkomstbeskattningen.

20 §

Värdet av maskiner och anordningar inom jordbruket

Som värde av maskiner, redskap och anordningar som används i jordbruket anses den del av egendomens anskaffningsutgift som vid skatteårets utgång inte har avskrivits vid inkomstbeskattningen, dock inte ett belopp som överstiger det gängse värdet.

21 §

Värdet av husdjur

Som värde av andra husdjur än de som avses i 10 § 10 punkten anses deras gängse värde i enlighet med vad som bestäms i *skattestyrelsens beslut om grunder för bestämmandet av värde av husdjur*.

Annan fastighet

22 §

Värdet av annan fastighet

Värdet av andra fastigheter än gårdsbruksenheter bestäms särskilt för markens och för byggnadernas vidkommande.

23 §

Värdet av annan fastighets mark

Vid bestämmande av beskattningsvärdet av mark, med vilken även avses ett sådant område av byggnadsmark på en gårdsbruksenhet för vilket stads- eller byggnadsplan har fastställts, skall beaktas fastighetens bruksändamål, byggnadsrätt, läge, trafikförbindelser, lämplighet för byggnadsändamål och hur långt de kommunaltekniska arbetena framskridit samt den skäliga prisnivå som konstaterats på basis av de priser som på den fria marknaden har betalats på orten under normala förhållanden för fastigheter vilka till sin art och sitt läge är jämförbara.

Värdet av ett sådant område av byggnadsmark på en gårdsbruksenhet från vilket den

skattskyldige sålt och fortfarande kan sälja mark för byggnadsändamål bestäms med iakttagande i tillämpliga delar av 1 mom. Härvid skall dock dessutom beaktas andelen av den mark som av byggnadsmarkområdet skall användas för vägar och allmänna områden samt den tid som beräknas förflyta innan marken sannolikt kommer att användas som byggnadsmark.

Om byggnadsrätten för en tomt eller byggnadsplats inte har utnyttjats helt och om värdet av de byggnader som är belägna på den inte är ringa i jämförelse med tomtvärdet, skall värdet av tomten minskas i skälig mån.

I skattestyrelsens beslut om de grunder enligt vilka beskattningsvärdet av mark av annan fastighet än gårdsbruksenhet skall räknas ut vid beskattningen fastställs årligen för varje kommun närmare de grunder enligt vilka beskattningsvärdet av mark skall räknas ut.

24 §

Värdet av annan byggnad och konstruktion

I enlighet med vad som närmare bestäms i *finansministeriets beslut om grunder för återanskaffningsvärdet av byggnader och i finansministeriets beslut om grunderna för återanskaffningsvärdet av vattenkraftverk och dess konstruktioner* anses som värde av byggnader, konstruktioner och vattenkraftverk återanskaffningsvärdet minskat med följande årliga åldersavdrag:

- 1) för bostads- och kontorsbyggnader och andra med dem jämförliga byggnader, av trä 1,25 % och av sten 1 %,
- 2) för butiks-, lager-, fabriks-, verkstads-, ekonomi- och andra med dem jämförliga byggnader samt andra kraftstationer än sådana som hör till ett vattenkraftverk, av trä 5 % och av sten 4 %,
- 3) för lager- och andra konstruktioner 10 %,
- 4) för byggnader, dammar, bassänger och andra konstruktioner som hör till ett vattenkraftverk 1 %.

Om byggnaden eller konstruktionen har skadats eller annars nedgått i värde mera än vad åldersavdragen förutsätter, skall återanskaffningsvärdet minskas med det belopp som motsvarar värdeminskningen. Har i byggnaden eller konstruktionen efter att den färdigställts utförts grundliga förbättringar eller betydande underhållsarbeten, skall åldersavdraget sänkas enligt prövning.

Som värde av en byggnad eller konstruktion som är i bruk anses, utan hinder av 1 mom., minst 20 procent av byggnadens eller konstruktionens återanskaffningsvärde. Som värde av en byggnad, damm, bassäng och annan konstruktion som hör till ett vattenkraftverk som är i bruk anses dock minst 40 procent av återanskaffningsvärdet.

Beskattningsvärdet av en byggnad som färdigställts före 1989 fastställs så att det är högst 30 procent högre än det värde som fastställts för byggnaden vid beskattningen för det skatteår som föregick skatteåret, om inte en större värdestegring följer av att byggnaden har renoverats.

25 §

Beskattningsvärdet av fastighet

Om det sammanlagda beloppet av de ovan angivna värdena av en gårdsbruksenhets eller annan fastighets olika delar och förmåner är högre än fastighetens sannolika överlåtelsepris, anses det sannolika överlåtelsepriset som fastighetens värde.

Med fastighet avses vad som stadgas i inkomstskattelagen.

Värdepapper och fordringar

26 §

Beskattningsvärdet av offentligt noterade aktier

Beskattningsvärdet av aktier i ett börsbolag och avtalsmarknadsbolag som avses i värdepappersmarknadslagen (495/89) är 70 procent av gängse värde.

Skattestyrelsen fastställer värdet av ett värdepapper som avses i 1 mom. och vid behov också värdet av andra värdepapper. Ändring kan inte sökas genom besvär i sådana beslut av skattestyrelsen som avses i denna paragraf.

27 §

Beskattningsvärdet av andra aktier

Beskattningsvärdet av aktier i inhemska aktiebolag, med undantag av de bolag som nämns i 26 § 1 mom. och 28 §, uträknas på basis av bolagets justerade nettotillgångar och justerade årsresultat enligt bokslutet för det år som föregår skatteåret.

En akties matematiska värde uträknas så, att

bolagets nettotillgångar divideras med antalet aktier. En akties avkastningsvärde uträknas så, att medeltalet av de justerade årsresultaten under de tre år som föregått skatteåret divideras med aktiernas antal och den avkastning som erhållits på detta sätt kapitaliseras enligt en räntesats på 15 procent. Aktier som inlösts till bolaget beaktas inte när de värden som avses i detta moment räknas ut, och negativa värden beaktas till värdet noll.

En akties målvärde uträknas antingen såsom ett vägt eller ovägt medeltal av det matematiska värdet och avkastningsvärdet eller så, att det matematiska värdet betraktas som målvärde.

En akties beskattningsvärde uträknas på basis av målvärdet så, att förändringen jämfört med föregående års beskattningsvärde endast av särskilda skäl är större än 30 procent.

Beskattningsvärdet av en aktie i ett nytt bolag är det nominella värdet. Som beskattningsvärde för aktien anses följande år minst 85 procent av dess nominella värde.

Höjning och sänkning av ett bolags aktiekapital, ändring av företagsformen och motsvarande förändringar beaktas särskilt när beskattningsvärdet räknas ut.

I finansministeriets beslut om grunderna för beskattningsvärdet av affärsaktier meddelas närmare föreskrifter om grunderna för uträknande av ett bolags nettotillgångar och för beaktande av dess justerade årsresultat, om uträknandet av matematiska värdet av en aktie, dess avkastnings- samt målvärdet och beskattningsvärdet i vissa fall samt om beaktande av förändringar i ett aktiebolags förhållanden.

28 §

Beskattningsvärdet av bostadsaktier och -andelar

Beskattningsvärdet av en aktie i ett bostadsaktiebolag och beskattningsvärdet av en aktie i ett fastighetsaktiebolag som medför rätt att besitta en viss lägenhet samt beskattningsvärdet av en andel i ett bostadsandelslag fastställs på basis av det enligt 11 och 22—25 §§ denna lag uträknade beskattningsvärden av fastigheter som ingår i bolagets bokslut för året före skatteåret.

I finansministeriets beslut om grunderna för beskattningsvärdet av bostadsaktier meddelas närmare föreskrifter för uträknande av beskattningsvärdet av en kvadratmeter lägenhetsyta i

fråga om bostads- och fastighetsaktiebolag samt bostadsandelslag och för uträknande av beskattningsvärdet av aktier som medför rätt att besitta en lägenhet.

29 §

Beskattningsvärdet av andelar i andelslag

Beskattningsvärdet av en andel i ett andelslag vars medlemsantal och kapital inte kan bestämmas på uträknas så, att det motsvarar andelsavgiften. Är äganderätten till andel förknippad med särskilda förmåner, vilka förutsätter avvikelser från detta förfarande, kan andelsbeskattningsvärde fastställas vid behov med iakttagande av vad som stadgas om uträkning av en akties beskattningsvärde.

30 §

Värdet av utländska fordringar

Utländsk valuta och fordringar i utländsk valuta uppskattas enligt det officiella värde som Finlands Bank tillämpade under skatteårets sista dag. Är en fordran i utländsk valuta bunden till ett visst penningvärde, får den ändras till finsk valuta enligt detta värde.

31 §

Värdet av fordringar

En fordran upptas till sitt nominella värde. En osäker fordran uppskattas till sitt sannolika värde. En räntefri fordran som inte har förfallit till betalning vid skatteårets utgång ges det värde som den hade vid utgången av skatteåret, beräknat enligt en räntesats om 8 procent och med beaktande av endast hela år.

Som värdet av obligationer, debenturer och andra masskuldebrev anses det gängse värdet.

Rättigheter för viss tid

32 §

Värdet av nyttjanderätt

Värdet av nyttjanderätt, rätt till avkastning av egendom eller annan förmån som gäller för obegränsad tid uppgår till årsinkomsten av rättigheten multiplicerad med 12,5.

Värdet av nyttjanderätt, pension och annan förmån för den skattskyldige under hans återstående livstid uträknas genom att årsinkoms-

ten av förmånen multipliceras med en koefficient som fastställs enligt den förmånsberättigades ålder som följer:

Den skattskyldiges ålder	Det tal varmed årsinkomstens belopp multipliceras
under 44 år	12
44—52 "	11
53—58 "	10
59—63 "	9
64—68 "	8
69—72 "	7
73—76 "	6
77—81 "	5
82—86 "	4
87—91 "	3
92 år eller högre	2

33 §

Värdet av förmån för vissa år

En förmån som tillkommer den skattskyldige för vissa år uppskattas till det kapitalvärde som den har vid skatteårets utgång, beräknat enligt antalet hela år som återstår av den tid som förmånen varar och en räntesats om 8 procent.

6 kap.

Avdrag från tillgångarna

34 §

Skulder

Från de skattepliktiga tillgångarna avdras den skattskyldiges skulder, vilka är bland annat

1) en försäkringsanstalts ersättnings- och premieansvar samt en pensionsstiftelses och andra pensionsanstalters av pensionsförpliktelserna härrörande, enligt försäkringstekniska grunder uträknade pensionsansvar,

2) en förpliktelse, på grund av vilken den skattskyldige utan vederlag eller mot ett på en gång betalt vederlag till någon annan skall utge en prestation som kan uppskattas i pengar eller låta någon annan i något avseende utnyttja den skattskyldiges fasta egendom, om den rättighet som motsvarar förpliktelsen är skattepliktig eller en rätt till pension eller en sytning.

Som skuld anses inte ett företags eget kapital, fonder, reserveringar eller anslutningsavgifter, som den skattskyldige har förbundit sig att

återbörda till betalaren när denne avstår från sin anslutningsförmån eller som kan överföras på tredje person.

Om värdering av skulder stadgas i 13 §.

35 §

En begränsat skattskyldigs skulder

Den som vid utgången av skatteåret inte var bosatt i Finland samt ett utländskt samfund har rätt att dra av endast den skuld och förpliktelse som hänför sig till egendom som vid utgången av skatteåret fanns här.

36 §

Lån som jämställs med eget kapital

Om en skattskyldig som bedriver rörelse i Finland direkt eller indirekt är beroende av en person som inte är bosatt i Finland eller av ett utländskt företag som ekonomiskt deltar i hans företag eller som har inflytande på dess ledning eller i vilket den skattskyldige deltar ekonomiskt eller på vars ledning han kan inverka, får från den skattskyldiges tillgångar inte dras av den del av skulden som skall anses som placering av kapital som kan jämföras med eget kapital i den härvarande rörelsen.

37 §

Make- och barnavdrag

Från de sammanlagda tillgångarna för makar som bor i Finland avdras 50 000 mark. Om den ena maken härvid har skulder till ett belopp som överstiger tillgångarna, beaktas skillnaden som avdrag från den andra makens beskattningsbara förmögenhet, dock inte utöver en tredjedel av den andra makens beskattningsbara förmögenhet.

Från tillgångarna för en skattskyldig som bott i Finland och under skatteåret försörjt sitt minderåriga barn eller fosterbarn avdras för varje sådant barn 10 000 mark.

Avdraget beviljas endast den ena maken, om makarna skall beskattas på grund av sin sammanlagda förmögenhet. Om båda makarna har tillgångar, får avdraget göras endast av den make vars tillgångar är större.

38 §

Avdrag för egen bostad

Har den skattskyldige vid skatteårets utgång

använt en byggnad som han äger eller en lägenhet som han besitter i egenskap av aktieägare i ett bostadsaktiebolag eller medlem i ett bostadsandelslag enbart eller huvudsakligen som bostad för sig eller sin familj, avdras från den skattskyldiges skattepliktiga tillgångar 50 000 mark. Avdraget beviljas så som stadgas i 37 § 3 mom.

Avdraget görs också om det i en byggnad som den skattskyldige äger finns två eller flera lägenheter och någon av dem har använts på det sätt som avses i 1 mom.

7 kap.

Fastställande och påförande av skatt

39 §

Skattens belopp och påförande av skatt

Förmögenhetsskatten fastställs på basis av den skattskyldiges beskattningsbara förmögenhet. Förmögenhetsskatten för fysiska personer, inhemska dödsbon som beskattas som särskilda skattskyldiga och samfälliga förmåner fastställs enligt en progressiv förmögenhetsskatteskala och förmögenhetsskatten för samfund enligt förmögenhetsskatteprocentsatsen för samfund, på det sätt som årligen stadgas i lagen om skatteskalorna.

Om den beskattningsbara förmögenheten överstiger jämna hundratal mark, beaktas inte det överstigande beloppet. Detta gäller särskilt för vardera maken.

Förmögenhetsskatten fastställs i hela mark så att den överskjutande delen inte beaktas. Makar och minderåriga barn påförs skatten var för sig enligt de andelar som nämns i 2 §.

40 §

Undvikande av dubbelbeskattning

Regeringen har rätt att för avskaffande eller lindring av internationell dubbelbeskattning under förutsättning av ömsesidighet ingå avtal med en främmande stat om fördelning av beskattningsrätten mellan nämnda stat och Finland i fråga om vissa tillgångar eller om att en skattskyldig helt eller delvis skall befrias från skatt i Finland. Beskattning på basis av ett sådant avtal skall anses ha skett enligt denna lag.

Har Finlands beskattningsrätt begränsats genom avtal för undvikande av internationell

dubbelbeskattning eller genom annat internationellt avtal, eller har Finland helt avstått från att utnyttja sin beskattningsrätt i fråga om vissa tillgångar tillämpas, om detta enligt avtalet är tillåtet, vid beskattningen av den skattskyldige här den skattesats som hade bort tillämpas om hans beskattningsbara förmögenhet hade fastställts utan att avtalet hade beaktats.

Den skattskyldige får inte dra av den skuld eller förpliktelse som hänför sig till tillgångar befriade från skatt i Finland enligt ett avtal som avses i 1 eller 2 mom., även om den annars hade fått dras av enligt denna lag.

Leder ett avtal som avses i 1 mom. till att från den skatt som skall fastställas i Finland dras av utländsk skatt, skall från den skatt som betalas här för samma tillgångar dras av det belopp som visas ha blivit betalt i den andra staten. Härvid anses även det belopp, som en finsk myndighet har överfört eller överför till behörig myndighet i den andra staten för att användas till avkortning av den skattskyldiges skatt, såsom betalt i den främmande staten. Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar en lika stor del av skatten här som tillgångarna i den främmande staten utgör

av den skattskyldiges här uträknade totala förmögenhet.

8 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

41 §

Lagens ikraftträdande och tillämpning

Denna lag träder i kraft den 199 . Lagen tillämpas första gången vid förmögenhetsbeskattningen för 1993.

42 §

Övergångsskede

Hänvisas i annan lagstiftning till lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) eller till de lagar som nämns i lagens 159 § 2 mom., skall hänvisningen anses avse motsvarande lagrum i inkomstskattelagen eller denna lag.

Nämns i annan lagstiftning skattepliktig eller beskattningsbar egendom eller egendomsskatt, skall det anses att med detta avses skattepliktig eller beskattningsbar förmögenhet eller förmögenhetsskatt.

Helsingfors den 25 september 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Finansminister *Iiro Viinanen*

Finansministeriets beslut

om grunderna för beskattningsvärdet av affärsaktier

Finansministeriet har med stöd av 27 § förmögenhetsskattelagen av den 199 (/) bestämt att vid uträkning av beskattningsvärdet av aktier i ett inhemskt aktiebolag, med undantag av aktiebolag som avses i 26 § 1 mom. och 28 § förmögenhetsskattelagen, skall iakttagas följande grunder:

1 §

Tillämpningsområde

Beskattningsvärdet av aktier i inhemska aktiebolag, med undantag av börsbolag, avtalsmarknadsbolag, bostadsaktiebolag och sådant fastighetsaktiebolag, där aktierna berättigar till besittningen av ett visst utrymme, uträknas på basis av de justerade nettotillgångarna och det justerade årsresultatet enligt bokslutet för det år som föregår skatteåret.

2 §

Värdering av egendom

Vid uträkning av beloppet av ett bolags nettotillgångar anses som värdet av fordringarna deras nominella värde och som värdet av övriga finansieringstillgångar anskaffningsutgiften, båda med avdrag för värdenedgång som avses i 17 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Som värdet av omsättningstillgångarna anses anskaffningsutgiften med avdrag för värdenedgång som avses i 28 § 1 mom. lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Som värdet av investeringstillgångarna anses det sammanlagda beloppet av anskaffningsutgiften och uppskrivning med avdrag för värdenedgång som nämns i 29 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Som värdet av anläggningsstillgångarna och andra utgifter med lång verkningstid anses i inkomstbeskattningen det sammanlagda beloppet av den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften och uppskrivning enligt 18 § bokföringslagen. Ett bolags fastighet som inte hör till omsättnings- eller investeringstillgångarna värderas dock till beskattningsvärdet för det år som föregår skatteåret, om

det är större än det sammanlagda beloppet av den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften och uppskrivning som gjorts med stöd av 18 § bokföringslagen, och värdepapper som hör till andra tillgångar än omsättnings- eller investeringstillgångarna till deras sammanlagda beskattningsvärde för det år som föregår skatteåret, om det är större än summan av den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften för värdepappren och uppskrivning som gjorts med stöd av 18 § bokföringslagen.

Egendom som hör till annan än näringsverksamhet värderas på motsvarande sätt i tillämpliga delar på det sätt som avses i denna paragraf.

3 §

Uträkning av nettotillgångarna

Ett bolags nettotillgångar uträknas så, att till det sammanlagda beloppet av det egna kapitalet bland passiva i balansräkningen läggs sådana poster bland passiva som inte är skulder, såsom fonder, reserveringar, värderingsposter, dock inte skillnaden mellan bokföringsmässiga och planmässiga avskrivningar, samt sådana anslutningsavgifter och andra poster som vid bestämmandet av skatt på förmögenhet inte får avdras från de skattepliktiga tillgångarna. Från det sålunda erhållna beloppet avdras bland aktiva i balansräkningen såsom en särskild grupp upptagna värderingsposter, med undantag av uppskrivningar som avses i 18 § bokföringslagen, samt sådana aktiverade utgifter med lång verkningstid och andra utgifter som inte har förmögenhetsvärde.

Det sålunda erhållna beloppet rättas på så sätt som anges i 2 §.

Från ett bolags tillgångar avdras den dividend som enligt beslut skall delas ut för räkenskapsperioden. Till nettotillgångarna räknas även bolagets skattefria tillgångar.

4 §

En akties matematiska värde

På basis av nettotillgångarna, som justerats på det sätt som anges ovan, uträknas aktiens matematiska värde sålunda, att beloppet av nettotillgångarna divideras med antalet av de aktier i bolaget som finns i marknaden, varvid av bolaget inlösta aktier lämnas obeaktade. Om aktiens på detta sätt beräknade matematiska värde är negativt, beaktas det till värdet noll.

5 §

Justerat årsresultat

Ett bolags justerade årsresultat uträknas så att om bolagets räkenskapsperiod är kortare eller längre än 12 månader ändras den vinst eller förlust som bokslutet utvisar så att den motsvarar en 12 månaders räkenskapsperiod. Från det årsresultat som erhållits på detta sätt avdras sådana intäktsposter som är exceptionella i förhållande till bolagets verksamhet, till exempel fusionsvinster, samt sådana skatter som förts mot bolagets eget kapital. Till årsresultatet läggs skattereserveringen samt exceptionella kostnadsposter, till exempel fusionsförluster. Som exceptionella poster kan i allmänhet inte anses vinster eller förluster som uppkommit genom överlåtelse av bolagets anläggningstillgångar eller sådant koncernbidrag som lämnats eller erhållits. Avskrivningar som gjorts med stöd av skattelättnadslagarna och som är större än de regelmässiga avskrivningarna beaktas såsom avdrag jämnt uppdelade på det år avskrivningarna gjordes och de två därpå följande åren.

6 §

En akties avkastningsvärde

En akties avkastningsvärde uträknas så att medeltalet av de justerade årsresultaten under de tre år som närmast föregått skatteåret divideras med aktiernas antal och den sålunda erhållna avkastningen av aktien kapitaliseras enligt en räntesats av 15 procent. Härvid inräknas till bolaget inlösta aktier inte i antalet

aktier. Om det sålunda uträknade avkastningsvärdet är negativt, beaktas det till värdet noll.

7 §

En akties målvärde

För en aktie uträknas ett målvärde såsom ett vägt eller ovägt medeltal av det matematiska värdet och avkastningsvärdet. Härvid vägs i allmänhet avkastningsvärdet med två och det matematiska värdet med ett (*bredbasiga bolag*). Målvärdet för en aktie i ett bolag, som drivs utan att vinst eftersträvas eller vars årsresultat på grund av bolagets ägoförhållanden (*familje- eller enmansbolag*) eller av andra orsaker inte så vägt kan läggas till grund för bestämningen av aktiens beskattningsvärde, uträknas antingen så att det matematiska värdet avvägs med två och avkastningsvärdet med ett eller som oavvägt medeltal av det matematiska värdet och avkastningsvärdet.

8 §

En akties målvärde i vissa särskilda fall

I fråga om fastighetsaktiebolag vilkas lägenheter är i aktieägarnas bruk fastän aktierna enligt bolagsordningen inte berättigar till besittning av en viss lägenhet, aktiebolag som inte har andra tillgångar än en obebyggd tomt eller därmed jämförlig mark och bolag vilkas huvudsakliga verksamhet omfattar ägande och besittning av värdepapper, anses en akties matematiska värde utgöra dess målvärde.

9 §

Jämförelsevärde

En akties målvärde jämförs med beskattningsvärdet för föregående år. Om det i ett bolags situation har skett en förändring såsom en höjning eller sänkning av aktiekapitalet, inlösen av aktier eller någon annan liknande förändring som inte har beaktats vid uträkningen av beskattningsvärdet för föregående år, omräknas föregående års beskattningsvärde så att det blir jämförbart med målvärdet för skatteåret.

10 §

En akties beskattningsvärde

Avviker en akties målvärde med högst 30 procent från jämförelsevärdet, fastställs mål-

värdet som beskattningsvärde. Avviker aktiens målvärde med mera än 30 procent från jämförelsevärdet, fastställs jämförelsevärdet höjt eller sänkt med 30 procent som beskattningsvärde. Är målvärdet dock minst tre gånger så stort som jämförelsevärdet beaktas förändringen som en fjärdedel av skillnaden mellan målvärdet och jämförelsevärdet och är målvärdet högst en tredjedel av jämförelsevärdet erhålls beskattningsvärdet då från jämförelsevärdet avdras hälften av skillnaden mellan målvärdet och jämförelsevärdet.

11 §

Beskattningsvärdet av aktierna i ett nytt bolag

Som det matematiska värdet och beskattningsvärdet av aktierna i ett nytt bolag, som inte kan anses ha blivit grundat i syfte att fortsätta med verksamheten inom en affär, ett yrke, gårdsbruk, en sammanslutning eller ett samfund som redan funnits och vars första räkenskapsperiod inte har löpt ut före skatteåret, anses det nominellavärdet. Följande års beskattningsvärde av aktierna i ett sådant bolag fastställs till minst 85 procent av det nominella värdet.

12 §

Beskattningsvärdet vid ändring av verksamhetsformen

Om de tillgångar och skulder som hör till en förefintlig verksamhet vid en ändring av verksamhetsformen har överförts med samma värden till ett aktiebolag som grundats, beräknas bolagets nettotillgångar på basis av det sista bokslutet för den verksamhet som skall överföras. Om bara en del av tillgångarna och skulderna överförts till aktiebolaget när företagsformen ändrades, beaktas bara de överförda tillgångarna och skulderna. Avkastningsvärdet uträknas på basis av de justerade årsresultaten för den tidigare bedrivna verksamheten.

13 §

Ändring av aktiernas antal och nominella värde

Under skatteåret företagen höjning och sänkning av aktiekapitalet samt inlösen av aktier beaktas, om teckningstiden för aktier i fråga om en nyemission har löpt ut före utgången av skatteåret eller om någon annan

förändring antecknats i handelsregistret före utgången av skatteåret.

Härvid beräknas bolagets nya nettotillgångar så att till de nettotillgångar som uträknats enligt 2—3 §§ läggs bolagets nya inbetalda kapital och avdras beloppet av det kapital som bolaget betalat aktieägarna på grund av sänkning av aktiekapitalet eller inlösen av aktier.

En akties matematiska värde erhålls så att de nya nettotillgångarna divideras med det nya antalet aktier.

En akties avkastningsvärde uträknas enligt 6 §, dock så att det nya antalet aktier används som divisor.

En akties beskattningsvärde för det föregående året omräknas så att det är jämförbart med målvärdet så, att till värdet av aktiestocken från det föregående året (antalet aktier det föregående året x beskattningsvärdet för det föregående året) läggs bolagets nya inbetalda kapital och avdras beloppet av det kapital som bolaget betalat aktieägarna på grund av sänkning av aktiekapitalet eller inlösen av aktier. Detta nya värde för aktiestocken divideras med det nya antalet aktier.

14 §

Fusion av bolag och andra ändringar

Fusion av bolag och motsvarande förändringar beaktas separat vid uträkningen av beskattningsvärdet.

Har fusionen trätt i kraft efter räkenskapsperiodens utgång under det år som föregår beskattningsåret, fastställs inget beskattningsvärde för det överlåtande bolaget.

Ett övertagande bolags och ett vid kombinationsfusion bildat nytt bolags nettotillgångar erhålls så att det överlåtande bolagets och det övertagande bolagets nettotillgångar räknas ihop. Till det övertagande bolagets tillgångar räknas dock inte de aktier som bolaget äger i det överlåtande bolaget. Om fusionsvederlaget bildas av annat än det övertagande bolagets aktier beaktas detta likaså som en faktor som minskar det övertagande bolagets tillgångar.

En akties matematiska värde erhålls så att de nettotillgångar som erhållits på detta sätt delas med antalet aktier som det övertagande bolaget eller det nya bolaget har i marknaden.

En akties avkastningsvärde uträknas på basis av de justerade årsresultaten för det övertagande bolaget under de tre år som närmast föregått skatteåret. Ett bolag som bildas vid en

kombinationsfusion anses inte ha justerade årsresultat från tidigare år. Om det övertagande bolaget eller det nya vid kombinationsfusionen bildade bolaget dock huvudsakligen fortsätter med det överlåtande bolagets eller ett annat bolags verksamhet, uträknas avkastningsvärdet på basis av detta bolags justerade årsresultat.

En akties jämförelsevärde uträknas så att till det övertagande bolagets aktiestock det föregående året läggs det överlåtande bolagets nettotillgångar. Från detta avdras värdet av den aktiestock som det övertagande bolaget innehade i det överlåtande bolaget det föregående året och det fusionsvederlag som betalats i annan form än aktier i det övertagande bolaget. Det belopp som erhålls divideras med det överlåtande bolagets nya aktieantal. Vid kombinationsfusion erhålls jämförelsevärdet så att

värdena av de överlåtande bolagens aktiestock det föregående året räknas ihop och den erhållna summan divideras med det nya bolagets aktieantal.

Aktiens beskattningsvärde beräknas på basis av målvärdet och jämförelsevärdet på det sätt som stadgas i 10 §.

15 §

Avrundning av beskattningsvärdet

Det på ovan nämnt sätt erhållna beskattningsvärdet av en aktie avrundas på ett ändamålsenligt sätt.

Denna lag träder i kraft den 199 .
Lagen tillämpas första gången vid förmögenhetsbeskattningen för 1993.